

Плугатор К.
студентка за ОР «Бакалавр»
Навчально-науковий Інститут права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,

Науковий керівник:
Кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та історії
права та держави
Навчально-наукового Інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
Теремцова Н.В.

АКТУАЛЬНЕ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЮРИДИЧНИХ ГАРАНТІЙ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Спеціальні (юридичні) гарантії правопорядку – це закріплені в законі засоби, спрямовані на забезпечення, охорону, захист і відновлення правового порядку. Наприклад, Т. Заворотченко наводить такі ознаки юридичних гарантій: нормативність, системність, комплексність, постійність, юридична надійність, реальність [2].

Цей вид гарантій, на нашу думку, може існувати тільки в державі, побудованій на правових засадах, що виходять із принципів верховенства права та правового закону, поділу функцій державної влади, забезпечення взаємної відповідальності держави та особи. Найчастіше до юридичних гарантій відносять: заходи й засоби щодо вдосконалення законодавства, виявлення правопорушень, встановлення юридичної відповідальності, нагляду і контролю, а також заходи охорони та захисту.

Спеціально-юридичні засоби мають особливе значення для ефективності механізму дії права в цілому і виступають як інструмент досягнення суспільно значущого результату у фактичній правомірності поведінки людей. Зміст функції забезпечення правопорядку охоплює насамперед цілеспрямовану діяльність держави щодо створення юридичних гарантій забезпечення правопорядку .

Тому дослідження конституціоналізації правового порядку має здійснюватися за допомогою виявлення і пошуку саме цих гарантій забезпечення правового порядку в сучасних реаліях суспільного життя. Їх, у свою чергу, можна класифікувати на правові (нормативно-правові) та організаційні. Окремо можна виділити міжнародно-правові гарантії.

Окремо місце займають процесуально-правові гарантії

забезпечення правопорядку. Процесуально-правові гарантії правопорядку - це гарантії забезпечення правопорядку, які містяться в нормах процесуального законодавства, що забезпечують усім суб'єктам кримінально-процесуальної діяльності можливість виконувати обов'язки, використовувати надані права.

Ці гарантії забезпечують органам публічної влади та їх посадовим особам можливість виконувати свої обов'язки та використовувати свої права для досягнення завдань певного виду юридичного провадження або судочинства, а громадянам – реально використовувати надані їм процесуальні засоби для захисту та охорони прав та законних інтересів.

При цьому необхідно мати на увазі, що основу гарантій прав особистості у сфері певного виду юридичного провадження або судочинства становлять закріплені і забезпечувані Конституцією України права та свободи людини та громадянина, які конкретизуються в галузевому процесуальному законі стосовно стадій процесу та прав, наданим учасникам та іншим суб'єктам процесуальної діяльності.

Реалізація юридичних гарантій правопорядку вимагає залучення різних органів державної влади та правоохоронних органів. Основними етапами реалізації гарантій правопорядку є:

- прийняття законів та інших нормативних актів. Правові норми, які визначають правопорядок, повинні бути належним чином узгоджені та прийняті відповідно до конституційних процедур. Закони та інші нормативні акти повинні містити чітко сформульовані та зрозумілі при правозастосуванні положення.

- фактичний стан дотримання законів в суспільстві у тому числі і виконання рішень національних та міжнародних судових інституцій.

- забезпечення прозорості та відкритості у діяльності публічних органів влади та їх посадових осіб. Державні органи повинні бути прозорими та відкритими для громадськості, щоб громадяни мали можливість контролювати їх діяльність та брати участь у процесі прийняття рішень.

Висновок. У правовому, демократичному суспільстві є дві основні сфери правопорядку - публічно-правова і приватноправова, що відрізняються як методом правового регулювання (імперативним та диспозитивним), так і юридичними засобами його формування та підтримки.

Список використаних джерел

1. Загальна теорія права. Нормативний курс підруч. для студ.-юристів /кол.авт. Бобровник С.В., Костицький В.В., Н.М.Оніщенко, Ж.О.Дзейко, Н.В. Теремцова та інші; за ред. доктора юрид.наук, проф. С.В. Бобровник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 596 с. С.70-87.
2. Заворотченко Т.М. Гарантії реалізації конституційних політичних прав і свобод людини й громадянина в Україні. Часопис Київського університету права. 2013. № 4. С. 95–99.